

ORGAAN

VAN DEN

Nederlandschen Post- en Telegraafbond.

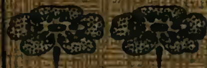
BIJLAGE

van het nummer van 30 Juni 1904

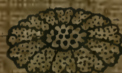
Ter gelegenheid van de

10de JAARVERGADERING.

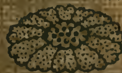

Orgaan

VAN DEN

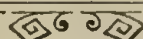
Nederlandschen Post- en Telegraafbond.

BIJLAGE

van het nummer van 30 Juni 1904,

ter gelegenheid van de

10de JAARVERGADERING.

Overzicht uit de geschiedenis van den Bond, over de eerste 10 jaar van zijn bestaan.

Bij de herdenking van het 10-jarig bestaan van onzen bond gaat aan ons oog een stuk organisatieleven voorbij, wel waard om aan de leden, die de beweging geheel of althans grootendeels medemaakten, nog eens in herinnering te brengen, en aan hen die door latere in-diensttreding of latere aansluiting niet tot die categorie behooren, mede te deelen wat hun daaromtrent niet of slechts ten deele bekend is.

In verband hiermede wenschen wij in dit artikel in beknopten vorm datgene te vermelden, wat de geschiedenis van dat 10-jarig bestaan aan belangrijks oplevert.

Hierbij dringt allereerst de vraag op den voorgrond welke oorzaken tot de oprichting van den Nederlandschen Post- en Telegraafbond hebben medegewerkt.

Mogen onder de ouderen van ons velen gevonden worden, die die oorzaken kennen, het overgroot gedeelte der leden kent die niet en daarom is het voor een goed begrip voor deze

laatsten noodig terug te gaan tot het jaar 1892, toen de toenmalige adsistenten met radicalen voor het eerst elkanders steun zochten ter verkrijging van betere vooruitzichten.

Die actie was het gevolg van het K. B. van 31 Maart 1891 N^{0}. 23, hetwelk eene reorganisatie van het personeel bij post en telegraaf beoogde, doch bij welke regeling hunne vooruitzichten, in tegenstelling van die van telegrafisten 1e en 2e klasse en van commiezen al heel weinig verbetering ondergingen.

Aan de oprechtheid van het streven der toenmalige regeering, om aan het personeelsvraagstuk eene goede oplossing te geven, wordt dezerzijds niet getwijfeld. Voor eene bewering van het tegenovergestelde ten aanzien van de hoofdambtenaren, die de Administratie bij hare plannen door middel van het Tijdschrift voor Posterijen en Telegrafie, toen onder de bekwame leiding van den Heer Engelbregt staande, van voorlichting dienden, hebben wij ook geen grond, doch we aarzelen niet als onze meening uit te spreken dat de mislukking van de personeelsorganisatie van 1891, wat betreft het personeel beneden den rang van Commies, grootendeels moet worden toegeschreven aan die voorlichting, eenzijdig en onvoldoende als zij was. [1])

---

1) Dit, alsmede de strijd in latere jaren tegen ons gevoerd, heeft ons doen inzien dat voor *onze* zaak van een Directeur-generaal niet-vakman, als staande tegenover de personeelskwestie op een vrijer standpunt, meer kan worden verwacht dan van een vakman.

De in genoemd tijdschrift ter zake voorkomende artikelen bepleiten toch vrij wel alleen flinke verbetering der salarissen en vooruitzichten van telegrafisten 1e en 2e klasse, van commiezen en personeel van hoogeren rang. Waar een enkele maal gesproken wordt over de salarisregeling en vooruitzichten der adsistenten met radicalen (thans klerken), wier aantal toen niet gering was en die toch vooral op de vereenigde kantoren belangrijke functiën verrichtten, geschiedt dit heel kort op eene wijze die . . . , doch de lezer oordeele zelf uit de volgende citaten.

Zoo schrijft de heer Engelbregt in 1889 het volgende:

„De telegrafisten 3e klasse, waarvan sommige „in 't bezit van postradicaal, nemen met de Ad„sistenten der Posterijen in het bezit van het „post- of telegraafradicaal of wel van beide, eene „eerste plaats in onder de meer ondergeschikte „ambtenaren bij de beide vakken; op hen volgen „de klerken bij de Rijkstelegraaf en de Adsistenten „der Posterijen zonder radicaal en daarna de „Kantoorknechts.

„Deze ambtenaren vormen drie *onderscheidene* „groepen, wat m.i. bij eene nieuwe regeling niet „over het hoofd mag worden gezien. De eerste „groep omvat in verband met het hierboven ver„melde, de aangewezen ambtenaren om op de „kantoren, vereenigde en niet vereenigde, de com„miezen als hulp- of onder-Commies of welken „anderen titel ook, ter zijde te staan.

. . . .

„De tweede en derde groep zou dus omvatten „1o. de adsistenten (klerken) op de zuiver tele„graafkantoren, 2o. de adsistenten op de grootere „post- en spoorwegpostkantoren en de kantoor„knechts.

. . . .

„Eene belooning van [1] f 400 tot f 900 voor de „eerstbedoelde en van hoogstens f 700.– voor de „laatstbedoelde (2e en 3e groep) zou (behoudens „billijke maatregelen van overgang) wellicht eene „belooning zijn in overeenstemming met de ge„vorderde diensten.”

Verder wordt in eene ontwerp reorganisatie van het personeel van den vereenigden post- en telegraafdienst, hetwelk werd aangeduid als van „geachte zijde” ingezonden, voorgesteld om de telegraafklerken 1e en 2e klasse hunne tegenwoordige belooning te doen *behouden* [2] en ten aanzien der adsistenten in overweging gegeven dezen te verdeelen in adsistenten *met* en *zonder* telegraafradicaal. Eerstgenoemden met eene bezoldiging van f 500 tot f 950 laatstgenoemden van f 450 tot f 850.

Wat examens betreft, wordt afschaffing gevraagd van het klein –, alsmede van het grootdirecteursexamen.

Na kennis genomen te hebben van beide voorstellen is het wel belangwekkend ingelicht te worden omtrent de wijze waarop de heer Nagel

---

1) Schrik niet lezer! — Red. Organ.

2) De Regeering heeft bij hare reorganisatie in 1891 aan dezen raad gevolg gegeven en de maximum-belooning laten blijven f 1200, een maximum. hetwelk reeds in 1880 voor klerken is vastgesteld geworden

(oud-Inspecteur) de positie van de ambtenaren in de hoogere rangen wenscht te zien geregeld.

ZWEdGestr. schrijft in verband met een voorstel van telegraafzijde tot toekenning eener bevordering in tractement telkens met f 100 in hetzelfde jaar.

„Opklimming bij flinke sprongen, zooals dat bij „den postdienst en bij alle andere Rijks-admini-„stratiën bestaat, prikkelt de ambitie, kweekt „illusiën, *onderscheidt* in waarheid de *rangen*. Zij „voorkomt dat de slaapmuts over de ooren wordt „getrokken en dat men indommele; zij doet „pas-„seeren", *gevoelig* gevoelen en doet „oppassen."

„Die opklimming met slechts f 100 telkens, ver-„nedert den rang, den stand der ambtenaren; het „postvak is daarvoor nog altijd te *notabel*."

Zooals reeds gezegd, was de actie in 1892 van de zijde der adsistenten met radicalen een gevolg van de regeling bij het organiek K. B. van 1891. Voor dien was van eenig optreden onder hen geen sprake. Zij was daarom van zooveel belang, omdat zij de voorloopers leverde voor de huidige klerken-organisatie.

Van dezen moeten in de eerste plaats worden genoemd de collega's J. M. Hurstjes, J. Padmos en T. J. C. Voorthuis; verder Addens, Schermer, Tuning en Hatterman, waarvan de drie eerstgenoemden den 22en Januari 1892 en de anderen drie dagen daarna eene circulaire aan hunne ambtgenooten zonden, houdende verzoek om aan het daarin afgedrukt adres aan den Minister adhaesie te betuigen.

Wat voor de hand lag geschiedde, beide commissies, die blijkbaar van elkanders voornemen niets hebben geweten, vereenigden zich, ter bereiking van het gemeenschappelijk doel, tot ééne commissie als gevolg van eene door hen te Haarlem op 7 Februari d. a. v. gehouden vergadering, waarin het besluit werd genomen de collega's bij circulaire uittenoodigen eene *algemeene* vergadering op 21 Februari te Utrecht bij te wonen.

Aan deze bijeenkomst, gehouden in „De Liggende Os", die door een groot aantal collega's uit alle deelen van het land werd bijgewoond en ten doel had middelen te beramen die tot eene gewenschte lotsverbetering zouden kunnen leiden, zullen de ouderen onder ons zeer zeker nog aangename herinneringen hebben.

Een adres om lotsverbetering, met 57 naamteekeningen, werd toen aan den Minister gezonden.

De beweging nam echter een nog meer vasten vorm aan door de circulaire dd. 13 Juni 1894, onderteekend door J. A. de Back, P. Kater, G. Cenijn, P. Hatterman, W. Vermeulen, Corn. Schermer en W. Mulder, welke van den volgenden inhoud is:

„Het is u allen ongetwijfeld bekend, hoe treurig „het met onze vooruitzichten is gesteld, terwijl „het niet te voorzien is, dat daarin binnenkort „een gunstige verandering zal komen.

„Volgens persoonlijke mededeeling van den „Heer Directeur-Generaal kunnen wij eerst na „25 jaar ons maximum bereiken. De klerken „worden na 9 jaar 1e klasse op een tractement „van f 800.— terwijl ter verkrijging van de

„resteerende f 400.— nog 16 jaren verloopen „moeten, wat eene promotie geeft van f 100.— „om de 4 jaar. Aangezien het maximum van de telegrafisten gelijkstaat met dat der klerken, „verkeeren de eerstgenoemden in dezelfde om- „standigheden.

„De examens zijn verzwaard; onze werkzaam- „heden leveren in de meeste gevallen geen ver- „schil op met die der commiezen, terwijl de be- „looning daaraan niet geëvenredigd is. Het is „zeer wenschelijk dat daarin verandering kome.

„Reeds verleden jaar werd bij de behandeling „der begrooting in de 2e Kamer der Staten- „Generaal door den Heer Goeman Borgesius op „onze positie gewezen, echter zonder gevolg.

„Daarom hebben ondergeteekenden het noodig „geoordeeld *zelf* eens met *kracht* op verbetering „onzer positie aan te dringen, waarom zij U allen „zeer dringend uitnoodigen tot het bijwonen eener „Algemeene Vergadering te Amsterdam op Zondag „8 Juli a. s. in de groote zaal van „Concordia", „Nieuwezijds Voorburgwal bij den Dam, des „namiddags ten één ure, tot het opstellen van „een adres, waarin wij ons voorstellen de volgende „punten te behandelen:

„1°. Uitbreiding van het maximum;

„2°. Betere regeling der promotie;

„3°. Toelagen voor beide radicalen;

„4°. Openstelling mededinging naar Directie's „van kantoren der 7e en 8e klasse.

„Uit de richting die het Hoofdbestuur volgt, „zoowel ten opzichte van examens als bezoldiging,

„blijkt duidelijk dat de belangen der ambtenaren van „beide dienstvakken dezelfde zijn, waardoor samen- „werking der ambtenaren van beide diensten niet „alleen gewenscht maar noodzakelijk is geworden.

„Uw aller tegenwoordigheid is dus dringend „vereischt, opdat het adres door aller handteekening „kunne worden bekrachtigd.

„Tot hen die in de onmogelijkheid verkeeren „zelf de vergadering bij te wonen, richten wij „het verzoek van hunne instemming te doen „blijken door ons schriftelijk te machtigen hunne „namen onder het request te schrijven, opdat wij „kunnen toonen, dat het adres de vertolker is „van aller wensch."

Van de vergadering van 8 Juli 1894 was niet alleen het gevolg, dat een meer gedetailleerd verzoekschrift met toelichting, loopende over de punten in de hierboven afgedrukte circulaire aangegeven, reeds 21 Juli door eene commissie, bestaande uit de heeren De Back, Blom, Hennequin en Hatterman, den Directeur-Generaal kon worden overhandigd, maar ook werd daar een besluit genomen, waarbij de wensch werd uitgesproken een bond op te richten van telegrafisten en klerken, waartoe eene commissie werd benoemd tot voorloopige samenstelling der statuten.

Bij circulaire dd. November 1894, onderteekend door de heeren C. Steensma, C. O. Lohmann, J. A. de Back, A. Lambregtse, telegrafisten en P. Kater, P. Hatterman, W. v. d. Bosch, C. J. v. Santen Gz., W. J. Blom, M. Linthout, C. Hennequin en J. A. Krijger, klerken, werd den

telegrafisten en klerken mededeeling gedaan, dat de statuten waren ontworpen en werden zij uitgenoodigd tot bijwoning eener algemeene vergadering op 9 December d. a. v. te Amsterdam.

Op die vergadering kwam „de Nederlandsche Post en Telegraafbond" tot stand en werden tot bestuursleden gekozen P. Hatterman, voorzitter, J. A. de Back, secretaris, J. Eggink Dz., penningmeester, P. den Hartog en P. Kater.

Uit het archief zullen wij verder putten, wat voor ons overzicht dienstig is.

Allereerst zij vermeld dat op de statuten bij K. B. van 26 Januari 1895 No. 61 de Koninklijke goedkeuring verworven werd.

In het eerste jaar moest het Bondsbestuur al zijne krachten inspannen om het ledental, dat bij de oprichting 115 bedroeg, uit te breiden en daardoor den Bond vastere positie te verschaffen. Voorts vergde de oprichting van de afdeelingen Noord-Holland en Utrecht; Zuid-Holland, Gelderland en Limburg; Friesland, Groningen, Drenthe en Overijsel; Noord-Brabant en Zeeland bijzonder veel werk van de bestuursleden.

In 't zelfde jaar, waarin dat alles plaats vond, verscheen het K. B. van 2 April 1895 No. 19, houdende regeling tot toekenning van eene toelage ad f 100 aan telegrafisten en klerken, die in het bezit zijn van het postradicaal resp. post- en telegraafradicaal, welke regeling kan aangemerkt worden als te zijn de vrucht van ons desbetreffend verzoek van Juli 1894.

Hoewel deze tegemoetkoming zeer op prijs werd

gesteld, werd de positie van den telegrafist en den klerk hiermede in geringe mate verbeterd en op den beschrijvingsbrief voor de 1e Algemeene Vergadering, 7 Juli 1895 te Amsterdam gehouden, komt dan ook voor een voorstel van het Bondsbestuur om te verzoeken uitbreiding van maximum en beter geregelde promotie (om de 2 jaar f 100 meer).

Tengevolge van de aanneming van dit voorstel werd het betrekkelijk verzoek, met bijvoeging van eene toelichting, den 27en Juli van het zelfde jaar door de voor dit doel gekozen afgevaardigden Hatterman, Kater en de Back den Minister overhandigd.

Had het Bondsbestuur zich het eerste jaar voornamelijk bezig gehouden met den Bond op hechten grondslag te vestigen, het tweede jaar kon meer gearbeid worden aan het doel „Verbetering van positie."

Deze verbetering werd in uitzicht gesteld, toen bij Nota van Wijziging door den Minister in December 1895 f 9000 werd aangevraagd, teneinde „eenige verhooging van tractement aan de klerken „toe te kennen, zoowel wat betreft het salaris, „dat zij bij gebleken geschiktheid kort na hunne „aanstelling ontvangen, als met betrekking tot „het maximum waartoe zij kunnen opklimmen, „indien zij in het bezit zijn van het radicaal voor „den postdienst en dat voor den telegraafdienst."

Het voornemen werd daad door het KB. van 18 Maart 1896 No. 5, waarbij, met intrekking van de toelage ad *f* 100.— voor het bezit der

beide radicalen, het tractement voor telegrafisten en klerken, die beide vakexamens met gunstig gevolg hadden afgelegd, werd gebracht op *f* 1500.— maximum.

Gaf dit K. B. nog niet wat we wel gewenscht hadden, voorzeker was het een stap in de goede richting, welke waardeering verdient. Bij de herinnering aan de welwillendheid van den toenmaligen Directeur-Generaal en Minister, mogen we niet uit het oog verliezen den invloed, welken de Heer Goeman Borgesius die als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, drie achtereenvolgende jaren bij het behandelen der Staatsbegrooting de koe bij de horens heeft gevat, op de tot stand koming van de verbetering heeft uitgeoefend.

Deze afgevaardigde diende 16 October 1894 op Hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor 1895 zijne bekende, van grondige studie van den personeelstoestand bij post en telegraaf getuigende nota in, waarbij wij een oogenblik wenschen stil te staan. Deze nota behandelt het personeelsvraagstuk op de meest zakelijke wijze, van een zelfstandig, vrij en onbevangen standpunt. Vele bladzijden zouden we daaruit kunnen aanhalen als nog geheel toepasselijk op onze huidige actie naar beter uitzichten, naar meer waardeering van dienstprestatie en erkenning van ons goed recht op de 7e klasse-kantoren.

Deze afgevaardigde is de eerste geweest die voor onze belangen is opgetreden, tegen onze achteruitzetting zijn protest heeft laten hooren.

De Bond is dan ook aan den Heer Goeman Borgesius veel dank verschuldigd.

Nadat gebleken was dat bij de Regeering het voornemen bestond de tractementen van de klerken eenigermate te verhoogen, werd het oogenblik gunstig geacht eene poging te doen den Directeur-Generaal en den Minister voor eene wijziging van titulatuur (adjunct commies) voor de oudere klerken te winnen. Een daartoe strekkend verzoek dd. 28 Januari 1896 zou door de bestuursleden Hatterman en Eggink mondeling bij den Directeur-Generaal worden toegelicht, doch in verband met de missive, waarvan hieronder afschrift wordt gegeven, is alleen de Heer Hatterman op bezoek gegaan.

s'Gravenhage 29 Januari 1896.

„In antwoord op bovenvermeld schrijven, deel „ik U mede, dat ik evenals altijd bereid ben een „of meer *ambtenaren* te ontvangen om mij over „hunne belangen te spreken, doch dat ik bezwaar maak deputaties van *vereenigingen* te „ontvangen om met hen dienstzaken te behandelen. „Wenscht gij *persoonlijk* mij te spreken, dan zal „ik U ontvangen Zaterdag 2 uur.

De Directeur-Generaal
(*get*) Havelaar."

Op de 2e Algemeene Vergadering te Rotterdam den 12 Juni 1896 gehouden, werd o. m. besloten den Directeur-Generaal te verzoeken het groot directeurs-examen, dat zonder maatregel van overgang was afgeschaft, weder in te voeren.

In Februari 1897, toen de afdeelingen van den Bond ruim 2 jaar gewerkt hadden, was de daarmede opgedane ervaring van dien aard, dat het Bondsbestuur zich genoodzaakt zag een referendum der leden over het al of niet doen voortbestaan dier afdeelingen uit te lokken. Wat toch was het geval.

De vele verplaatsingen, waardoor de leden van de eene in eene andere afdeeling kwamen, maakten de Administratie van het bondsbestuur zeer omslachtig. De vaak voorkomende verwisseling van functionarissen in de afdeelingsbesturen maakte de correspondentie nog moeilijker.

De bondsvergaderingen werden, aangezien alleen de afgevaardigden der afdeelingen recht van stemmen hadden, zeer flauw bezocht. Dit en vooral ook het feit dat enkele afdeelingen zonder bestuur kwamen, terwijl voor eene andere de functie van secretaris niet kon worden vervuld, gaf tot het vragen van het referendum den stoot.

Met groote meerderheid van stemmen werd tot de opheffing der afdeelingen besloten; slechts 4 leden verklaarden zich tegen het voorstel.

Op de hierna noodig geworden wijziging der statuten werd de Koninklijke goedkeuring verleend dd. 23 Augustus 1897 No. 56.

Hoewel van de tractementsverhooging in 1896 kon worden gezegd „dankbaar maar niet voldaan" meende het Bondsbestuur goed te doen de tractementskwestie voorshands te laten rusten en meer aandacht te moeten wijden aan de punten: „toekenning van de bevoegdheid om mede te dingen

naar directiën der 7e klasse" en „wijziging van titel" (adjunct-commies), onderwerpen die op de 3e algemeene vergadering te Utrecht, 8 Augustus 1897, werden behandeld. Over beide punten werden afzonderlijke adressen met toelichting ingediend, in December 1897 resp. 28 Februari 1898.

Op de 4e algemeene vergadering, 31 Juli 1898 te Arnhem gehouden, vond het door den heer Venema ter tafel gebrachte voorstel om, in afwijking van den gevolgden weg om tot lotsverbetering te geraken, pogingen aan te wenden om, voor de klerken den toegang tot de hoogste rangen geopend te krijgen, veel bijval. Op de algemeene vergadering in 1895 was door collega Linthout reeds toegelicht, waarom hij gaarne zoude zien dat de hand aan den ploeg werd geslagen om gedaan te krijgen, dat de klerk zich door examens eene hoogere positie zou kunnen scheppen.

Aan beide wenschen kon evenwel niet worden voldaan omdat, krachtens de door de leden vastgestelde punten van actie, *die* tot verkrijging van lotsverbetering voorrang hadden en men, door toevoeging van meerderen, gevaar zou loopen vooreerst te veel hooi op de vork te nemen, daarbij gedacht aan het gezegde: „qui trop embrasse, mal étreint."

Op de vergadering van 1898 waren de aanwezigen ook slecht te spreken over het kort te voren uitgevaardigde K. B. van 25 Juni 1898 No. 70, waarbij de grens van de telegraafkantoren der 8e klasse van 5000 op 4000 telegrammen werd gebracht. Een adres over deze kwestie werd

15 September d. a. v. verzonden en het onbillijke van deze regeling was ook een punt in de redevoering van Dr. de Visser bij de begrootingsdebatten in December, toen deze afgevaardigde krachtig voor onze belangen is opgekomen, waarvoor ook in dit overzicht een woord van dankbare hulde past.

Thans is aan de beurt de vermelding van eene, op zijn zachtst uitgedrukt, niet welwillende ontvangst door den Directeur-Generaal, op 23 November 1898, van twee bestuursleden, die Z.H.Edelgestr. een onderhoud hadden verzocht tot bespreking van de ingediende verzoekschriften, betreffende toelating van klerken tot de sollicitatie naar kantoren der 7e klasse, titulatuur en verhooging van het tarief der reis- en verblijfkosten voor klerken. Die ontvangst heeft er zeer zeker veel toe bijgedragen dat na dien, tot het optreden van den tegenwoordigen Directeur-Generaal, het archief slechts melding maakt van één onderhoud in de Parkstraat, en dit zeer welwillende onderhoud vond nog bij afwezigheid van den Heer Havelaar plaats in de Kamer van den Administrateur, den Heer de Bloeme.

De audiëntie in 1898 had ten gevolge dat een andere weg werd ingeslagen om tot lotsverbetering te komen. In Juni 1899 verscheen de brochure, uitgegeven door en voor rekening van den Bond, getiteld: „de Reorganisatie van 1891 bij Posterijen en Telegraphie en hare gevolgen ten opzichte van de telegrafisten en klerken," met als slotwoord: „Tegenover Zijne Excellentie den Minister van

„Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Heer „Directeur-Generaal betuigen wij leedwezen, door „de harde noodzakelijkheid te zijn gedwongen „om der telegrafisten en klerken zaak in den „breede in openbare bespreking te brengen, „waar wij anders kwesties van dezen aard zoo „gaarne in de sfeer der dienstvakken willen „houden."

Deze brochure, welker verschijning werd geboren uit den wensch, den ongunstigen toestand, de slechte vooruitzichten van — en het ontbreken van elke kans op hoogeren rang voor de klerken meer algemeen bekend te zien, 61 blz. groot, met eene tabel van vergelijking aangaande den ambtelijken toestand der verschillende categoriën van ambtenaren en beambten bij Posterijen en Telegrafie, beoogde om van de klerkenzaak een duidelijk, zuiver en onpartijdig gesteld geheel te geven, teneinde door de buiten het vak staanden met vertrouwen te kunnen worden geraadpleegd. Ook de vakmannen konden uit de breede behandeling van het onderwerp veel leeren, daar het personeelsvraagstuk voor velen hunner was en thans zelfs nog is een gesloten boek.

Het is niet te veel gezegd met de bewering, dat die brochure, als zijnde voor velen eene vraagbaak geweest, aan haar doel ten volle heeft beantwoord.

Langzamerhand komen we voor de jongeren onder ons op meer bekend terrein. Zoo zullen velen zich herinneren de 5e Algemeene Vergadering, welke te Utrecht 16 Juli 1899 werd ge-

houden en waar de heer Sonneborn de wenschelijkheid van het hebben van een eigen orgaan heeft bepleit.

De bekende bezwaren welke tegen dit voorstel en in 't algemeen tegen alle dergelijke voorstellen worden ingediend, waren echter niet overwegend, want een voorstel van den heer Kakebeen, om sympathie met het denkbeeld uit te spreken en het plan voor de volgende vergadering nader uit te werken, werd met algemeene stemmen aangenomen.

Ook vond op deze vergadering wijziging van het Huishoudelijk reglement plaats.

Evenals in de voorafgaande jaren werd in het najaar van 1899 de klerkenzaak opnieuw in de Tweede Kamer aanhangig gemaakt. De Memorie van Antwoord des Ministers, wat betreft onze kwestie, was toen van dien aard, dat het Bondsbestuur 15 December 1899 een vlugschrift deed verschijnen, waarin naast het goed recht op de 7e klasse directies werd aangetoond, dat de dienst door twee afgescheiden ambtenaars-corpsen voor kantoorwerkzaamheden niet wordt gebaat en dat het èn in het belang van den dienst èn in dat van het personeel mocht heeten de commiezen uitsluitend uit de klerken te doen recruteeren. De surnumerairskwestie werd hiermede in een vasten vorm gezet.

De daarop volgende kamerdebatten (vergadering 22 December 1899) kenmerkten zich door eene hartelijke sympathie bij vele afgevaardigden voor ons streven. Zoo was de heer de Klerk zeer uit-

voerig in zijne verdediging van onze belangen, hierin zeer gesteund door de heeren Bastert en Pijttersen, welke laatste afgevaardigde de vraag stelde „of de Minister het oogenblik niet gekozen „acht om een einde te maken aan de aristocrati- „sche en arbitraire regeling van de bevordering, „welke op het oogenblik bij de posterijen en de tele- „grafie in zwang is; of hij namelijk wenscht mede „te werken om den tegenwoordigen toestand, „waardoor de hoogere en beter bezoldigde be- „trekkingen alleen openstaan voor de zonen van „welgestelde families, afdoende te verbeteren."

Verder voerde mede voor ons het woord de heer de Waal Malefijt.

Deze aandrang op den Minister Lely uitgeoefend van de zijde van verschillende kamerleden, wier optreden voor onze zaak wij in dankbare herinnering brengen, was blijkbaar niet zonder gevolg, getuige diens toezegging daarop, dat de klerk in de gelegenheid zou worden gesteld aan het surnumerairsexamen deel te nemen „met behoud van tractement."

Reeds spoedig werd die toezegging werkelijkheid. Bij K. B. van 23 Februari 1900 toch werd voor het in dienst zijnde personeel gelegenheid gegeven deel te nemen aan het surnumerairs-examen ..... maar hoe!? De deur tot het commiesschap werd voor den klerk, om eene reeds meermalen gebruikte uitdrukking te bezigen, op een kiertje opengezet. Doch hoe het zij, de nieuwe maatregel had in elk geval dit voordeel, dat de aanval op het *beginsel* van het surnumerairschap

toch eenig succes had. Uit het volgende zal blijken dat de aanval nog dikwijls moest worden herhaald.

Kort na deze wijziging in het surnumerairsstelsel werd bekend het verslag der commissie uit de Tweede Kamer, d.d. 20 Februari 1900, op het adres der heeren Directeuren Mirandolle en Stolk, van welk verslag de conclusie luidde: „den heer „Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, „onder dankbetuiging voor de gegeven inlichtingen, „te verzoeken wel zoodanige wijziging in de or„ganisatie van het personeel van den vereenigden „post- en telegraafdienst te willen in overweging „nemen, dat de ambtenaren, die vóór de uitvaar„diging van het K. B. van 21 Maart 1894 No. 17 „in het bezit waren van het zoogenaamde klein„directeur-radicaal, ook kunnen mededingen bij „vacatures van kantoren, gerangschikt in eene „hoogere dan de 8e klasse, of wel op eenige „andere wijze in hunne positie verbetering te „brengen.”

De 6e Algemeene Vergadering, 8 Juli 1900 te Utrecht gehouden, was in zoover van belang dat door de aanwezigen in een drietal motie's werd uitgesproken het billijke van

a. bereiking van het maximum-tractement in korteren tijd dan 30 jaar;

b. openstelling van de 7e klasse kantoren voor de sollicietatie van klerken, en

c. gunstige wijziging van het surnumerairsexamen.

Den 20 Augustus d.a.v. werden deze motie's

met eene memorie van toelichting ingezonden aan den Minister en den Directeur-Generaal.

Voorts werd op deze vergadering het belangrijke besluit genomen om tot het uitgeven van een eigen orgaan over te gaan, in verband waarmede in het Huishoudelijk Reglement eenige wijzigingen werden gebracht.

Het eerste nummer van het „Orgaan van den Nederlandschen Post- en Telegraafbond” verscheen 30 Augustus 1900.

Goedkeuring van de gewijzigde statuten vond plaats bij K. B. van 13 November 1900 No. 44.

Bij de behandeling der Staatsbegrooting voor 1901 werd wederom onze zaak behandeld. Wat betreft de surnumerairs-kwestie, vond de Broederschap van Commiezen der Posterijen in hetgeen het Voorloopig Verslag dienaangaande meldde, aanleiding zich tot de Tweede Kamer te wenden, zich daarbij plaatsende op het standpunt „dat door het K. B. van 23 Februari 1900 No. „23 voor de klerken der Posterijen en Tele- „graphie reeds bepalingen tot verkrijging van den „rang van commies in het leven werden geroepen, „en bij vrijgevige uitbreiding hiervan ernstig ge- „vaar zou ontstaan *eenmaal verkregen aanspraken* „van andere ambtenaren te schaden.”

Hierin vond het Bondsbestuur weder aanleiding een verweer daartegen te schrijven (circulaire dd. 17 December 1900 aan de Tweede Kamer).

De aangelegenheid dreigde blijkbaar in eene niet door de Commiezen der *Posterijen* gewenschte richting te gaan. Althans het „Tijdschrift voor

„Posterijen en Telegraphie'' en „de Post- en Telegraafwereld" begonnen heftig tegen ons streven te ageeren, welke strijd nog langen tijd heeft voortgeduurd en wederzijds krasse polemiek uitlokte.

Terugkeerende tot de dagen vóór Kerstmis 1900 valt te constateeren de indiening eener motie door den geachten afgevaardigde, den heer Heldt, luidende: „de Kamer, van oordeel dat eene nadere „regeling van het salaris der ambtenaren bij de „posterijen en de telegraphie beneden den rang „van Commies wenschelijk is, gaat over tot de orde van den dag", bij welke indiening deze afgevaardigde de verwachting uitsprak „dat de Mi„nister door middel van eene nota zal willen in„lichten hoe de toestand werkelijk is."

Wat de motie betreft, naar welker behandeling door velen en door het Bestuur van den Bond in de eerste plaats met zeer veel verlangen langen tijd werd uitgezien, deze is nimmer aan de orde gesteld geworden. Niettemin verdient het streven van den heer Heldt, die bij de verkiezingen van 1901 niet als afgevaardigde herkozen werd, zeer veel waardeering.

Was tot nu toe voor een onderhoud met den Minister de gewone audiëntie-dag gekozen, het Bestuur meende in het voorjaar van 1901 de gelegenheid gunstig om voor de afgevaardigden Hatterman en Linthout eene particuliere audientië bij Zijne Excellentie aan te vragen, doch op het desbetreffend verzoek dd. 8 Maart werd tot antwoord ontvangen dat dezen zich voor hun doel op de algemeene audiëntie-dag konden aanmelden.

Den 25sten d. a. v. vond die audiëntie plaats, na vooraf een zeer welwillend onderhoud te hebben gehad met den heer Administrateur bij het Hoofdbestuur (Directeur-Generaal was verhinderd hen te ontvangen.)

In 1901 is de Algemeene Verganering (de 7e) wederom te Utrecht gehouden.

Daar verbetering van positie steeds tot de vrome wenschen bleef behooren, werd de wenschelijkheid tot toekening van betere vooruitzichten in de verschillende Orgaan-nummers bepleit, doch het Bondsbestuur bleef bovendien den officiëelen weg bewandelen. Zoo werd 12 November 1901 andermaal door de afgevaardigden Hatterman en Linthout aan den Minister overhandigd een rekwest met memorie van toelichting, rakende : 1⁰. toekenning maximum-tractement na 20 dienstjaren; 2⁰. toekenning van het recht te mogen mededingen bij vacature naar directies van de 7e klasse en 3⁰. afschaffing der Surnumerairs en aanvulling der openvallende Commiezen-plaatsen uit de klerken, die aan zekere eischen betreffende ancienniteit en capaciteit hebben voldaan.

Bij de behandeling der begrooting, dienstjaar 1902, verscheen van het Bestuur wederom een vlugschrift aan de Tweede Kamer, houdende opmerkingen waartoe de Memorie van Antwoord des Ministers aanleiding gaf. In die Memorie van Antwoord staat o.m. te lezen : „Klerken bij den „post- en telegraafdienst zijn in dienst gesteld om „lager bezoldigd personeel dan commiezen, werk „te doen verrichten, waarvoor de kundigheden

„van commiezen niet vereischt worden en wel „met de bestemming om klerk te blijven.” Verder: „De bewering dat de Surnumerairs kunnen worden „afgeschaft omdat in het personeel der klerken „voldoende krachten aanwezig zijn voor de jaar-„lijks benoodigde aanvulling van het aantal com-„miezen, zou de ondergeteekende niet gaarne „onderschrijven.”

In de laatste helft der maand December van dat jaar, in de voor ons zoo bekende dagen vóór Kerstmis, was het weder de heer de Klerk, die onze belangen voorstond door een amendement in te dienen, strekkende tot verhooging der betrekkelijke post met f 10,000, welk bedrag zou moeten dienen om den telegrafisten met het post- en den klerken met beide radicalen het maximum-salaris toe te kennen na 20 dienstjaren. Dit amendement werd ingetrokken toen Zijne Excellentie beloofde een onderzoek naar onze positie te doen instellen en de resultaten van dit onderzoek te zullen publiceeren, waarna daarop van de zijde der Kamer critiek kon worden uitgeoefend. De Minister sprak daarbij o.a. de volgende woorden die, om de erkenning die zij bevatten van den onhoudbaren toestand bij post en telegraaf, verdienen aan de vergetelheid te worden ontrukt: „Erkend moet echter worden dat er een toestand „heerscht van ontevredenheid bij de ambtenaren „van de posterijen en telegrafie, gedeeltelijk ver-„oorzaakt door hun onbekendheid met de regeling „van hun positie, tengevolge van de op zich zelf „volstrekt niet lakenswaardige maar ouderwetsche

„opvatting van het gezag. Ik ben gaarne bereid „in dit opzicht mede te gaan met de nieuwe „strooming en over deze zaak het volle licht te „doen opgaan.”

Op deze begrooting waren gelden aangevraagd tot verbetering van de tractementsregeling voor bestellers, kantoorknechts, hoofdbestellers en adsistenten, bestaande in verhooging van het tractement in de eerste jaren na hun indiensttreding. Ten aanzien van de klerken zoude dit laatste ook moeten gebeuren ten einde zooals Zijne Excellentie mededeelde „hunne inkomsten berekend te „doen zijn als zij in de eerste jaren op eenige „standplaats, onverschillig welke, in hun onder„houd moeten voorzien.”

Wij kwamen hiermede weder een stapje verder.

In het begin van 1902 — de begrootingsdebatten waren nauwelijks achter den rug — verspreidde de redacteur van de Post- en Telegraafwereld, de heer Huisman, Commies der Posterijen, in brochurevorm „een stuk betreffende „de rede van den heer de Klerk, gehouden den „21 December 1901, met kantteekeningen van de „redactie van de Post- en Telegraafwereld, waarin „de onvolledige gegevens en fantastische voor„stellen van den Nederlandschen Post- en Tele„graafbond worden weerlegd.”

Zij, die ook den strijd over de assimilatie in één ranglijst, tusschen de telegraaf-commiezen en dezen commies der posterijen hebben gevolgd, waarin laatstgenoemde ook bij wijze van kantteekeningen op het stuk van zijn tegenpartij het

afmakingssysteem toepaste, zullen destebeter kunnen bepalen de waarde welke aan deze kantteekeningen, alsmede het karakter, hetwelk aan des heeren Huismans optreden, ook tegenover ons, moet worden toegekend.

In Maart 1902 verscheen het antwoord van het Bondsbestuur, bevattende eene weerlegging van de opmerkingen, door den heer Huisman gemaakt.

Stippen wij van de 8e Algemeene Vergadering, welke 6 Juli 1902 te Utrecht gehouden werd, terloops aan, dat door de aanwezigen werd verworpen het op de agenda voorkomende voorstel tot het weder hebben van onder-afdeelingen in onzen Bond, om de geschiedenis op den voet volgende, op onzen weg weder den heer Huisman te ontmoeten.

Huisman und kein Ende!

Met het oog op de begrootingsbehandeling (dienstjaar 1903) verscheen toch in September 1902 van zijn hand de brochure: „De historische rechten (?) „der klerken en wat daarmede in verband staat, „en, Is het noodig, dat de telegraphisten en kler„ken hunne wenschen herzien?" Het tweede gedeelte van dezen titel slaat op de voordracht van ons bondslid, den heer J. C. Beukers, gehouden op onze bondsvergadering van 6 Juli 1902, welke voordracht in extenso door den heer Huisman werd overgenomen, als passende voor diens doel.

In de Orgaan-nummers van September en October werd over den inhoud der brochure het noodige gezegd.

Zooals hierboven reeds werd medegedeeld, be-

Minister in het laatst van 1901, toen de heer de Klerk de positie der telegrafisten en klerken ter sprake bracht, een onderzoek alsmede publiceering van inlichtingen over de personeelsorganisatie. Toen dan ook in October van het volgende jaar, bij de indiening der Staatsbegrooting voor 1903, omtrent een en ander nog niets bekend was, doch wel op deze begrooting voor 89 adjunct-directeuren en hoofd-commiezen méér, f 216,400 méér uitgetrokken was dan in het vorig jaar, stelden wij openlijk de vraag of het onderzoek, dat ook ingesteld werd naar onze ongeregelde positie, tot éénig gevolg had het aanstellen van adjunct-directeuren en hoofdcommiezen.

De aandrang, in het Voorloopig Verslag op deze begrooting ter zake van het beloofde onderzoek op den Minister uitgeoefend, had het gevolg, dat als bijlage op de Memorie van Antwoord een overzicht werd gegeven van de tractementen (minima en maxima) van het personeel der posterijen en telegrafie.

Verder kan als een voornaam feit bij de daarop gevolgde mondelinge behandeling van hoofdstuk IX worden aangemerkt de aankondiging door den heer Ketelaar in de Kamerzitting van 19 December 1902 van eene interpellatie, naar aanleiding van het door den Minister gegeven overzicht, hiervoor bedoeld.

Deze aankondiging werd door ons te meer toegejuicht, omdat de ervaring der laatste jaren ons had geleerd, dat bij de behandeling van hoofdstuk IX eene ampele bespreking van het

personeels-vraagstuk bij post en telegraaf, door gebrek aan tijd, niet kon plaats hebben.

Nu dan zou tusschentijds in de Tweede Kamer de gelegenheid worden opengesteld, om de grieven van het postpersoneel te behandelen, de wondeplekken van het personeelstelsel bloot te leggen, doch, helaas, die gelegenheidheid moet nog komen.

Na al de teleurstellingen, opgedaan bij den voortdurenden aandrang om betere levensvoorwaarden voor telegrafisten en klerken te bekomen, schonk de benoeming van den heer G. J. C. A. Pop tot Directeur-Generaal onzer dienstvakken, bij K. B. van 28 November 1902, No. 10 met ingang van 1 December d. a. v. ons nieuwe hoop.

De beteekenis van deze benoeming komt het best uit, in de woorden door den Minister geschreven in zijne Memorie van Antwoord op hoofdstuk IX, Staatsbegrooting 1903: „Hij (de „Minister) stelt zich voor, met den nieuw pgetreden Directeur-Generaal der Posterijen en „Telegraphie nader ter overweging, of en in „hoeverre in de regeling van het personeel „wijziging noodig is, en derhalve ook in hoeverre „aan de kenbaar gemaakte wenschen van onder„scheidene categoriën van personeel redelijkerwijze „is te voldoen.”

Het optreden van den nieuwen Directeur-Generaal, we schreven dit in het Orgaan van 31 Dec. 1902 en we herhalen het hier, heeft bij ons de verwachting van beteekenisvolle dagen gewekt en we zagen ZHEdelGestr. dan ook met vertrouwen, aan het werk gaan om van eene personeels-dés-

organisatie eene personeels-organisatie te maken.

Aan den vooravond staande van naar we hopen groote wijzigingen in den personeelstoestand, zullen wij hierover niet verder uitwijden, doch daarbij slechts de hoop uitspreken dat wij, klerken, achteruitgezetten van het vroeger régime, spoedig van eene regeling mogen kennis nemen, die rekening heeft gehouden met onze wenschen, zooals die door het Bondsbestuur zijn neergelegd in een adres met memorie van toelichting (Zie Orgaan 30 Juni 1903), hetwelk door Voorzitter en Secretaris op 13 Maart bevorens aan den Directeur-Generaal is overhandigd geworden.

Die wenschen zijn deze:

1⁰. dat met afschaffing van de thans gehouden wordende examens voor Surnumerair der Posterijen en Telegrafie, de Commiezen voortaan worden benoemd uit de klerken die minstens 10 jaar dienst bij het vak achter den rug hebben en daarbij in 't bezit zijn van het post- en van het telegraaf-radicaal en wel na het met goed gevolg afleggen van een aanvullingsexamen in de elementaire en andere vakken, voor zoover die voor een commies *werkelijk* noodig worden geacht. [1])

[1]) De dagbladen hebben ons bij het ter perse gaan van dit artikel doen kennis nemen van het belangrijke K.B. van 16 Juni, hetwelk o. a. bepaalt, dat voor eene opleiding tot commies in de eerste plaats in aanmerking komen de ambtenaren der Posterijen en Telegraphie met minstens drie jaren werkelijken dienst, die bij een uitsluitend ten behoeve van hen te houden vergelijkend examen aan de eischen van surnumerair hebben voldaan. De maatregel is voor de jongere klerken van veel belang, doch de oudere collega's voor wie **deze** regeling minstens 10 jaar te laat komt, visschen achter het net. Wij komen meer uitvoerig op de regeling terug.

2⁰. dat tusschen de thans bestaande rangen een nieuwe rang wordt geschapen, die van Adjunct-Commies, met een maximum-tractement van f 1900.

3⁰. dat de klerken zullen worden toegelaten tot de mededinging naar de directie van kantoren der zevende klasse.

Korten tijd nadat ieder van het personeel door Dienstorder B 29 van 13 Januari 1903 in de gelegenheid was gesteld geworden zijne grieven onder de oogen te brengen van den nieuw opgetreden Directeur-Generaal, verscheen andermaal van de hand van den heer Huisman eene brochure, thans getiteld „de klerken-quaestie bij den „dienst der Posterijen en Telegraphie getoetst aan „de feiten" ditmaal uitgegeven voor rekening van de Broederschap van Commiezen der Posterijen, een stuk, blijkens titel en inhoud er op gericht zich tegen de verbetering van de vooruitzichten der klerken te verzetten.

Het Bondsbestuur mocht hierop het antwoord niet schuldig blijven en meende „Een woord van protest" te moeten doen uitgeven.

Vermelden wij nog dat de 9e Algemeene Vergadering wederom te Utrecht werd gehouden en wel 12 Juli 1903 en stippen we uit de behandeling der Staatsbegrooting, dienstjaar 1904, de woorden aan, door den Minister gelegd in diens Memorie van Antwoord: *„Met belangstelling is „kennis genomen van de beschouwingen in het Voor„loopig Verslag over* de *positie der klerken. De „ondergeteekende meent daarop echter thans niet te „moeten ingaan, omdat maatregelen in ernstige over-*

„weging zijn genomen tot opheffing van de zooge-„naamde standsonderscheiding, waarover in het „Voorloopig Verslag wordt geklaagd. Bij deze „nieuwe regeling zal tevens andermaal zijn na te „gaan tot welke klasse van kantoren de kring waar-„binnen klerken als directeuren kunnen optreden, „zou kunnen uitgebreid worden.”

En voorts 's Ministers toezegging in de vergadering der Tweede Kamer op 24 December 1903 van indiening eener Suppletoire Begrooting en van het schenken der gelegenheid voor het houden van een „vruchtbaren postdag.”

Bij het schrijven dezer regelen, kort voor de 10e Algemeene Vergadering, die 10 Juli 1904 te Amsterdam wordt gehouden en volgens besluit van de vergadering in 1903, een feestelijk karakter zal dragen, laat zich echter de aanvullingsbegrooting zoowel als de „vruchtbare postdag” nog steeds wachten, doch wij zijn niet ongerust en bovendien, wij zijn in 't wachten getraind. Tien jaren toch hebben wij gehoopt op goed succes op onze adressen, houdende verzoek om lotsverbetering en op ons gaan ter audiëntie naar Parkstraat en Binnenhof. Tien jaren lang hebben wij van de eene begrooting uitgezien naar de andere, telkens op de toekomst gehoopt, ons vastklemmend aan Kamerpleidooien, eene motie, een amendement, een interpellatie, of iets dergelijks.

Teleurstellend zoude het zijn, als op den herdenkingsdag van het 10-jarig bestaan van den Bond de aanvullingsbegrooting nog niet ware verschenen, zoodat wij dan omtrent de voornemens

der Administratie, betreffende verbetering van positie en vooruitzichten nog in het duister zouden moeten tasten en „het daghet in het Oosten", uitgesproken bij het optreden van den Heer Pop, voor onze zaak nog niet „klaar dag" was geworden.

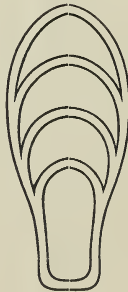
Het voorgaande bevat een overzicht van den 10-jarigen strijd, door het Bestuur van den Bond gevoerd voor betere levensvoorwaarden van zijne leden. Die strijd moest worden gestreden tegen klasse-vooroordeel en middeleeuwsche toestanden bij het vak, tegen een personeelsstelsel, waarbij, zooals de heer Bondam, Commies der Posterijen, in zijn „Tijdschrift voor Posterijen en Telegrafie", jaargang 1902, schreef „eenerzijds de commies, „somtijds van weinig meerder ontwikkeling dan „de klerk, als bevoorrechte ambtenaar met vrij „goede bezoldiging en vooruitzichten; anderzijds „de klerk, bestemd om te blijven op zijn afgebakend standpunt."

In deze beweging heeft ons Orgaan groote diensten bewezen en veel bijgedragen tot het resultaat dat er thans moed voor noodig is het huidige personeelsstelsel in bescherming te nemen.

Wij wenschen dit stuk geschiedenis te sluiten door eene opgave te verstrekken van de geldmiddelen en het ledental over de verschillende jaren, alsmede van de namen der bestuursleden, met den duur van hunne zitting in het bestuur gedurende het 10-jarig tijdvak.

Rest ons nog ten slotte de aangename taak van onze dankbaarheid te gewagen jegens diegenen van de Heeren Afgevaardigden der Tweede Kamer,

wien in dit artikel niet afzonderlijk hulde werd gebracht, en die toch, naar ons bekend is, zich van onze positie op de hoogte hebben willen stellen en hun tusschenkomst aanwendden om de noodige verbetering aangebracht te zien, alsmede jegens de enkelen onder onze superieuren bij de Post en die, in meerderen getale, bij de Telegraaf, die voor onze belangen in het krijt traden.

Overzicht van het ledental en geldmiddelen.

JAAR.		LEDENTAL.	Ontvangsten.		Uitgaven.		Saldo.	
December	1894	115						
Juli	1895	195	*f* 187	92^5	*f* 120	40^5	+ *f* 67	52
〃	1896	212	〃 298	91^5	〃 230	25^5	+ 〃 68	66
〃	1897	208	〃 268	98^5	〃 205	86	+ 〃 63	12^5
〃	1898	316	〃 371	32^5	〃 386	68^5	− 〃 15	36
〃	1899	410	〃 351	55	〃 315	20	+ 〃 36	35
〃	1900	481	〃 716	83^5	〃 587	69	+ 〃 129	14^5
〃	1901	685	〃 1401	73^5	〃 1266	80	+ 〃 134	93^5
〃	1902	933	〃 1857	88^5	〃 1334	54^5	+ 〃 523	34
〃	1903	1095	〃 2636	64^5	〃 2301	25^5	+ 〃 335	39
〃	1904	1136						

Overzicht der Bestuursleden.

NAAM.	Tijdvak van zitting.	FUNCTIE.
P. Hatterman.	15 Dec. 1894–31 Juli 1902.	1e Voorzitter
J. A. de Back.	15 Dec. 1894–12 Juli 1896.	1e Secretaris.
" " " "	Van af 8 Augustus 1897.	1e Secretaris van Januari 1898–31 Juli 1900, daarna 2e Voorzitter van af 1 Augustus 1902.
P. den Hartog.	15 Dec. 1894–12 Juli 1896.	Vice-Voorzitter.
J. Eggink Dzn.	15 Dec. 1894–31 Juli 1900.	Penningmeester.
P. Kater.	15 Dec. 1894–Jan. 1898.	Vice-Secretaris tot September 1896, daarna 1e Secretaris.
H. Addens.	12 Juli 1896-31 Juli 1902.	Vice-Voorzitter tot 31 Juli 1900, daarna Penningmeester.
W. Blom.	12 Juli 1896–Sept. 1896.	1e Secretaris.
D. A. Kakebeen.	Van af 8 Aug. 1897.	Vice-Voorzitter van 1 Augustus 1900—31 Juli 1902, daaarna 1e Voorzitter.
M. Linthout.	Van af 8 Aug. 1897.	1e Secretaris van af 1 Augustus 1900.
D. Krook.	Van af 1 Aug. 1900.	
A. Kwak.	1 Aug. 1898–Juni 1899.	Vice-Secretaris.
J. A. Krijger.	Van af 1 Aug. 1899.	Vice-Secretaris tot 31 Juli 1902, daarna Penningmeester.
D. Akrijn.	Van af 1 Aug. 1902.	
W. Schermers.	Van af 1 Aug. 1902.	Vice-Secretaris.

AGENDA

VAN DE

10e Jaarlijksche Bondsvergadering

te houden op ZONDAG 10 JULI des morgens te 10½ uur in „MAISON BOER", Wetering-plantsoen, te Amsterdam.

De punten van behandeling zijn:

a. Verslag van den Secretaris over het vereenigingsjaar 1903/1904.

b. Rekening en verantwoording van den Penningmeester over idem.

c. Benoeming door den Voorzitter der Commissie tot het nazien der administratie van den Penningmeester.

d. Bespreking omtrent het Orgaan van den Bond in verband met de volgens art. 17 van het Huishoudelijk Reglement vast te stellen begrooting.

e. Verkiezing van twee bestuursleden in de plaats van de heeren J. A. Krijger en D. Krook, die aan de beurt van aftreden zijn.

f. Vaststelling der contributie voor het volgende vereenigingsjaar.

g. Bepaling der plaats, waar de volgende vergadering zal worden gehouden.

h. 1°. Voorstel van den heer S. van der Woude te Amsterdam:

„De vergadering benoeme eene commissie, welke, „zoo mogelijk in samenwerking met andere vak„vereenigingen bij de Posterijen en Telegraphie,

„onderzoekt in hoeverre het oprichten van een „fonds tot ondersteuning bij ziekte mogelijk is."

Toelichting:

„In vele Organen, zoowel van vroegeren als „van lateren datum, werd het noodzakelijke en „nuttige van ondersteuning bij ziekte èn door „Redactie èn door voorstanders uiteengezet. Vele „vakvereenigingen bezitten dergelijke ondersteu- „ningsfondsen en waar ze niet van de vakver- „eeniging zelve uitgaan, daar hebben gewoonlijk „de afdeelingen de noodzakelijkheid er van ge- „voeld.

„De praktijk bewijst hoe nuttig (voor de vak- „vereeniging) en hoe noodig (voor de leden) een „ondersteuningsfonds is. Wie onzer kan bogen op „eene bezoldiging, waarbij een steun in zieke „dagen niet noodig is?

„Het samenwerken met andere postale vakver- „eenigingen dient om de deelname zoo groot „mogelijk te doen zijn.

„De eenmaal verkregen samenwerking zal allicht „de stoot geven tot eene federatie van vakver- „eenigingen bij de Posterijen en Telegraphie, „teneinde in gevallen waarbij een gezamenlijk op- „treden gewenscht is, eene gemeenschappelijke „actie te kunnen voeren".

2⁰. Bestuursvoorstel om toe te treden als lid van het Centraal Bureau voor Sociale adviezen te Amsterdam.

3⁰. Bestuursvoorstel tot uitgifte van een jaarboekje.

4⁰. Proeve van een wetsontwerp regelende den

rechtstoestand der Burgerlijke Ambtenaren (ontwerp-Knottenbelt). Zie wat daaromtrent in het vorige Orgaannummer voorkomt.

Behandeling van een daaraan toegevoegd art. 16*bis*:

„Den ambtenaar is onverkorte vrijheid tot uit-„oefening der Grondwettelijke en Staatsburgerlijke „rechten gewaarborgd"

en van de artt. 37–49 van de Proeve.

5°. Voorstel van den heer S. J. H. Wesselink te Amsterdam:

„Het bestuur van den bond neme maatregelen, „zoo mogelijk in verbinding met andere vakbonden „bij Posterijen en Telegraphie om te verkrijgen, „dat aan rijksambtenaren, die voor herhalings-„oefeningen onder de wapenen moeten komen, „het volle traktement worde uitbetaald."

Toelichting:

„Reeds in het Orgaan van 31 Augustus 1903 „werd door mij de wenschelijkheid van boven-„staand voorstel betoogd en aan den bond het „verzoek gericht, zich met deze belangrijke aan-„gelegenheid te bemoeien. Tot nu toe had mijn „verzoek geen resultaat. Waar de gemeente Am-„sterdam eene regeling, als boven wordt voorge-„steld, voor hare ambtenaren heeft getroffen, meen „ik, dat er kans van slagen bestaat, indien de „zaak ter hand wordt genomen."

6°. Voorstellen van den heer R. van der Brug te Amsterdam:

a. „De vergadering spreke hare meening uit „omtrent art. 19 der Statuten (luidende: Deze

„Statuten kunnen slechts worden gewijzigd in een „Algemeene Vergadering op voorstel van hetbestuur „of minstens een vijfde van het aantal leden.

„De voorgestelde wijzigingen moeten met twee „derde der uitgebrachte stemmen worden aange- „nomen en zijn niet van kracht, alvorens daarop „de Koninklijke goedkeuring zal zijn verkregen) „en verzoekt het bestuur nog op deze vergadering „voor te stellen dit artikel zoodanig te wijzigen, „dat het voor elk lid mogelijk is wijziging der Statuten voor te stellen.”

Toelichting:

„Dit artikel maakt het den leden onmogelijk voor- „stellen te doen tot wijziging der Statuten. Nu „reeds zijn er voor een dergelijk voorstel ver over „de 200 voorstellen noodig. Dit aantal zal elk jaar „grooter worden. M. i. is het dan ook dringend „noodzakelijk dat dit artikel gewijzigd worde.”

b. „art. 23 van het Huishoudelijk Reglement „(luidende: De voorzitter heeft het recht de be- „raadslagingen te sluiten indien hij de aanhangige „zaak genoegzaam acht toegelicht) laten vervallen en in verband daarmede de nummering der vol- „gende artikelen wijzigen.”

Toelichting;

„Dit artikel verleent m. i. te veel macht aan „het voorzitterschap, en zal zeer licht aanleiding „kunnen geven tot beperking van de vrijheid van „woordvoeren op onze vergaderingen. Hiertegen „in de toekomst te waken is dan ook de bedoeling „van dit voorstel.”

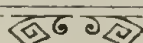

Feest-Programma.

Met welwillende medewerking van de Bondsleden:

LAGERS, Viool, STENZ, Mandoline

en FOELKEL en VELDS, Piano.

I.

Matinée

TE GEVEN DOOR

Mej. F. FRANSMAN, Sopraan

en de Heeren F. A. M. PHLIPPEAU, Tenor

A. ALEXANDERS, Bariton.

en v. d. ROOVAART, Acccompagnateur.

1.	Lustspiel Ouverture, Orkest . .		Kelar Bela.
2.	Feestrede		
3.	Proloog uit Paljas, Bariton . .		Leoncavallo.
4.	Aria uit Traviata, Sopraan . .		Verdi.
5.	Fantaisie sur l'opera Boccaccio, Mandoline,		A. Prins.
6.	Aria uit Mignon, Tenor . . .		Thomas.
7.	Romance, Viool		Jvanonini.
8.	Duo Carmen, Tenor en Sopraan		Bizet.
9.	Potpourri Faust, Orkest . . .		Gounod.
10.	Air mélodieux, Viool		Boucher.
11.	*a.* Horbalorifa *b.* Ich liebe dich	Tenor. .	Fortuin Tuinhout
12.	*a.* Vilannella *b.* Echolied	Sopraan . .	Dell'aqua. Eckert.
13.	*a.* Galopp, Opus 174 *b.* Ouverture, Paragraph 3	Piano	J. Raff. F. von Sappé.
14.	Aria Troubadour, Bariton . .		Verdi.
15.	Duo Hamlet, Sopraan en Bariton		Thomas.

II.

BONDS-DINER (Aanvang 6 uur.)

Opgeluisterd door Orkest.

III.

Soirée.

(Aanvang 8½ uur.)

1e AFDEELING.

Voordrachten door den Heer C. P. T. BIGOT

Conférencier.

1. El Capitano, Marche orkest . . Sousa.
2. In de antichambre van zijne Excellentie . . . . Hahn.
3. *a.* Chant de fleur / *b.* Chant d'amour } viool . † † †
4. De Feestredenaar . . . . . . Bigot.
5. Theresen Walzer, Mandoline . Carl Faust.
6. Het Diaconiehuismannetje . . Hildebrand.
7. Balletmusik und Hochzeitszug aus der Oper „Feramors", Piano . A. Rubinstein.
   a. Bajaderentanz I.
   b. Lichtertanz der Bräute von Kaschmir.
   c. Bajaderentanz II.
   d. Hochzeitszug.
8. Een Jurylid . . . . Bigot

2e AFDEELING.

Optreden van den Hr. L. Contran, humorist en het echtpaar v. Aalsum, Coupletzangers.

9. Cake Walk, Orkest. . . . . .
10. Cylinder studiën. . . . . Louis Contran.
11. Het reizend echtpaar . . . . .
12. Ungarische Lustspiel Ouverture Orkest Kelar Bela.
13. Een ongeval door den muntmeter.
14. De verwisselde koffers. . . . . . L. Contran.
15. The Stars and stripes for ever. Orkest . Sousa.

Typ. „BEURSDRUKKERIJ", Amsterdam